

ชื่อเรื่องการค้าคั่วแบบอิสระ ปัจจัยที่มีผลต่อค่าธรรมเนียมการตรวจสอบบัญชี: กรณีศึกษา
บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ผู้เขียน นางสาวจันทร์เพ็ญ ชงไชย

ปริญญา บัญชีมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้าคั่วแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ สุวรรณ เลาหะวิสุทธิ ประธานกรรมการ
อาจารย์ ดร. มนทิพย์ จันทร์กิตติสกุล กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการตรวจสอบบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จุดประสงค์ในการศึกษาเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านขนาดกิจการ ความซับซ้อนของกิจการ ความเสี่ยงในการดำเนินงาน การใช้บริการด้านอื่นๆ จากสำนักงานสอบบัญชีและประเภทของสำนักงานสอบบัญชีต่อจำนวนเงินค่าธรรมเนียมการตรวจสอบบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยจัดเก็บข้อมูลจากงบการเงิน รายงานประจำปี และแบบสรุปข้อมูลประจำปี (แบบ56-1) ของกลุ่มตัวอย่างบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยปี พ.ศ. 2548-2550 จำนวน 525 ข้อมูลรวมทั้งวิเคราะห์ผลทางสถิติโดยใช้สมการถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ณ ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

ปัจจัยที่นำมาศึกษาความสัมพันธ์กับค่าธรรมเนียมการตรวจสอบบัญชี ประกอบด้วยขนาดกิจการซึ่งวัดค่าจากรายได้รวม ณ วันสิ้นงวด ความซับซ้อนของกิจการวัดจากจำนวนบริษัทย่อย ความเสี่ยงในการดำเนินงานวัดจากอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น การใช้บริการด้านอื่นๆ จากสำนักงานสอบบัญชีที่เป็นผู้ตรวจสอบบัญชีประจำปีแทนค่าด้วยตัวแปรหุ่น (Dummy Variable) และปัจจัยด้านสำนักงานสอบบัญชีพิจารณาจากประเภทสำนักงานสอบบัญชีโดยจัดแบ่งออกเป็น

สำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่ 4 อันดับแรก (BIG 4) และสำนักงานสอบบัญชีที่ไม่ใช่ขนาดใหญ่ 4 อันดับแรก (Non-BIG 4)

ผลการศึกษาพบว่า ขนาดกิจการ ความซับซ้อนของกิจการ ความเสี่ยงในการดำเนินงาน การใช้บริการด้านอื่นๆ และประเภทสำนักงานสอบบัญชีเป็นปัจจัยที่มีผลต่อค่าธรรมเนียมการตรวจสอบบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับค่าธรรมเนียมการตรวจสอบบัญชี ซึ่งชี้ให้เห็นว่าปัจจัยดังกล่าวมีผลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการตรวจสอบบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ปัจจัยดังกล่าวล้วนเป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณงาน ระยะเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติงานและความเสี่ยงในการสอบบัญชี ทำให้มีต้นทุนในการปฏิบัติงานตรวจสอบเพิ่มขึ้น ดังนั้นสำนักงานสอบบัญชีจึงมีการเรียกเก็บเงินค่าธรรมเนียมการตรวจสอบบัญชีเป็นจำนวนที่มากขึ้นตามไปด้วย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Independent Study Title	Determinants of Audit Fee: A Case Study of Listed Companies in the Stock Exchange of Thailand		
Author	Miss Janpen Thongchai		
Degree	Master of Accounting		
Independent Study Advisory Committee	Assoc. Prof. Suvanna Laohavisudhi	Chairperson	
	Lect. Dr. Manatip Chankitisakul	Member	

ABSTRACT

The aim of this study is to explore the relationship between size, complexity, leverage, non-audit service, type of auditor and audit fee of Thai listed companies from the Stock Exchange of Thailand. This study samples are listed companies from the Stock Exchange of Thailand in 2005-2007, total 525 samples. This study collects secondary information from Annual Report, Financial Statement and 56-1 Forms during the year 2005 - 2007. The quantitative data was analyzed using multiple regression analysis at 95% confidence.

The variable factors are auditee size measured by total revenue at the end of year, auditee complexity measured by number of subsidiaries, auditee leverage measured by debt to equity ratio. Non-audit service is a dummy variable that takes on a value of 1 if the client purchasing additional service from auditor and a value of 0. The type of auditor is a dummy variable that takes on a value of 1 if the client is audited by audit firm that cooperate with Big 4 and a value of 0.

The results show that size, complexity, leverage, non-audit service, and type of auditor are statistically significant to audit fee in positive manners. These findings imply that factors influence quantity of auditor's work, auditing hour and audit risk affect to higher audit's cost. Thus auditors should be charged a higher audit fee.